

bij Open Deur februari 2025

In gesprek over 'Vrouw'

Om te beginnen

In het dagelijks nieuws is er veel te doen over de omgang met en misbruik van vrouwen. 'MeToo', de Pelicotzaak, het verschil in salariëring van mannen en vrouwen in hetzelfde beroep, het verder terugdringen van vrouwenrechten in Afghanistan, wereldwijde toename van meisjesbesnijdenis. Vrouw-zijn is een thema apart.

Vraag aan vrouwelijke lezers: waar hoopt u dat het in dit nummer over gaat?

Vraag aan mannelijke lezers: zijn er zaken waarvan u hoopt dat het er in dit nummer niet over gaat?

In het intro op dit nummer (pag. 2) worden de kwaliteiten (of rollen?) van vrouwen met een aantal werkwoorden benoemd.

- Vindt u die typisch vrouwelijk?
- Bestaan er volgens u typisch vrouwelijke kwaliteiten? En zo ja, zijn die er volgens u dan van nature of zijn deze aangeleerd?

Vrouwen die verschil maken (pag. 2-3)

- Als u een voorbeeldfiguur uit de Bijbel moet kiezen, is dat dan een vrouw of een man? (zie eventueel ook het lied op pag. 8)
- Beleeft u Eva en Maria als tegenstelling? Waarom wel/niet?
- Op beslissende momenten zorgden vrouwen voor een wending in de geschiedenis, lezen we. Aan welke wendingen moet u denken?
- Ervaart u de gelijkheid waarover Paulus in Galaten 3 spreekt? Was en is dat altijd en overal zo voor u? Hoe ervaart u dit in uw kerkelijke gemeente?
- Ervaart u in de bijbelverhalen dat Jezus vrouwen als gelijke waardeerde?
- Heeft u in uw handelen weleens *niet* aan de heersende genderopvatting willen voldoen? (denk aan bijvoorbeeld: jongens huilen niet, meisjes zorgen altijd)

Opstandig en standvastig (pag. 4-5)

- Wat weet u te vertellen over Clara van Assisi?
- Clarissen leefden tot ver in de vorige eeuw in een slotklooster. Hoe kijkt u daarnaar?
- Clarissen vormen een contemplatieve orde. Hoe belangrijk is contemplatie in uw geloofsleven?
- Zou u het kloosterleven weleens een week van dichtbij mee willen maken?
- Clara en Franciscus verruilden hun comfortabele leventje voor een leven in soberheid. Zouden ze u tot voorbeeld kunnen zijn? En op welk vlak dan?
- Hoe kijkt u naar de vier geloften van de Clarissen: armoede, kuisheid, gehoorzaamheid en beslotenheid?
- Wat vindt u van de stelling van zuster Rebecca: 'Je kunt God niet kennen zonder jezelf te kennen'?

- Kunt u begrijpen dat de beslotenheid van het klooster als 'vrijheid' beleefd wordt?

Eerste vrouw in het wondere ambt (pag. 6-7)

- Weet u nog wanneer u voor het eerst een vrouw op de kansel meemaakte?
- Is predikantschap een 'wonderlijk ambt'?
- Ervaart u verschillen tussen mannelijke en vrouwelijke ambtsdragers?
- Zijn er in uw ogen typische mannelijke of vrouwelijke beroepen?
- Wat vindt u van de mening van Gerard Heijmans in dit artikel?

Als het onverwachte je roept (pag. 10)

- Hoe ziet u Maria? Als een vroom meisje, als een 'revolutionaire' of anders?
- Heeft dit artikel uw visie op Maria veranderd?
- Hoe leest u de vraag van Maria aan de engel? Verwonderd, sceptisch, verbaasd of anders?

Schoonheid op hoge leeftijd (pag. 11)

- Heeft u een schoonheidsideaal?
- Hoe besteedt u aandacht aan uw uiterlijk?
- Wat is uw reactie op rimpels of andere tekenen van ouderdom?
- Heeft u weleens een foto van uzelf gefotoshopt?
- Heeft u weleens botox of andere 'fillers' overwogen?
- Hoe geeft u invulling aan 'in je lichaam wonen', zoals genoemd op pag. 11?

Een moeder die haar kind baart (pag. 12-13)

- Denkt u weleens over God in vrouwelijke beelden? Welke dan?
- Hoe leest u Deuteronomium 32:18, Jesaja 42:14 en Handelingen 17:28?

Column Sterke vrouwen (pag. 13)

- Wat vindt u van de observatie van Willem van Reijndam dat in de Bijbel alleen de sterke vrouwen mee lijken te tellen?
- Legt dat de lat voor 'gewone' vrouwen hoog?

God zien in de ander (pag. 14)

- Ervaart u onder de huidige paus meer ruimte voor vrouwen in de Rooms-Katholieke Kerk?
- Zet je door het apart benoemen van vrouwen de vrouw toch weer apart?
- Moet het volgende nummer van *Open Deur* over de man gaan?
- Is diversiteit meer dan vroeger een thema voor u?
- Op welke plekken ervaart u diversiteit als positief, boeiend en/of lerend?

Om mee af te sluiten

- Lees het gedicht van Anna Enquist op pag. 9 en mijmer samen over vriendschap tussen vrouwen. Wat maakt dat speciaal?
- Zing of lees samen gezang 811 en gezang 864:1 en 3.
- In welke eigenschappen die aan God worden toegeschreven kunt u vrouwelijke trekken

vinden? Benoem die met elkaar.

Een van de bekendste feministisch theologen is Dorothee Sölle. Van haar is onderstaande belijdenis.

Lees of spreek deze ter afsluiting met elkaar.

Ik zal niet geloven

Ik zal niet geloven

*in het recht van de sterkste, in de taal van de wapens,
in de macht der machtigen.*

Maar ik wil geloven

*in het recht van de mens, in de open hand,
in de geweldloosheid.*

Ik zal niet geloven

*in ras of rijkdom, in voorrechten,
in de gevestigde orde.*

*Maar ik wil geloven dat alle mensen mensen zijn,
dat de orde van het onrecht wanorde is.*

Ik zal niet geloven

dat ik verdrukking kan bestrijden, als ik onrecht laat bestaan.

*Maar ik wil geloven dat recht één is hier en daar,
dat ik niet vrij ben zolang één mens slaaf is.*

Ik zal niet geloven

*dat liefde begoocheling is, vriendschap onbetrouwbaar
en alle woorden leugen zijn.*

Maar ik wil geloven in de liefde die verdraagt,

in de weg van mens tot mens,

in een woord dat zegt wat het zegt.

Ik zal niet geloven

dat oorlog onvermijdelijk is en vrede onbereikbaar.

Maar ik wil geloven in de kleine daad,

in de macht der goedheid, in de vrede op aarde.

ds. Jacqueline Dam-Oskam, Protestantse Kerk in Nederland

archief gesprekshandreikingen

Op theologie.nl/gesprekssuggesties vindt u alle gesprekshandreikingen bij de nummers van *Open Deur* vanaf januari 2007.

[Neem een proefabonnement van drie nummers](#)